

LIETUVOS BANKAS
EUROSISTEMA

Lietuvos ekonomikos raida ir perspektyvos

Laura Mociūnaitė
Ekonomikos departamentas

2023 m. rugsėjo 28 d.

Ekonominis aktyvumas

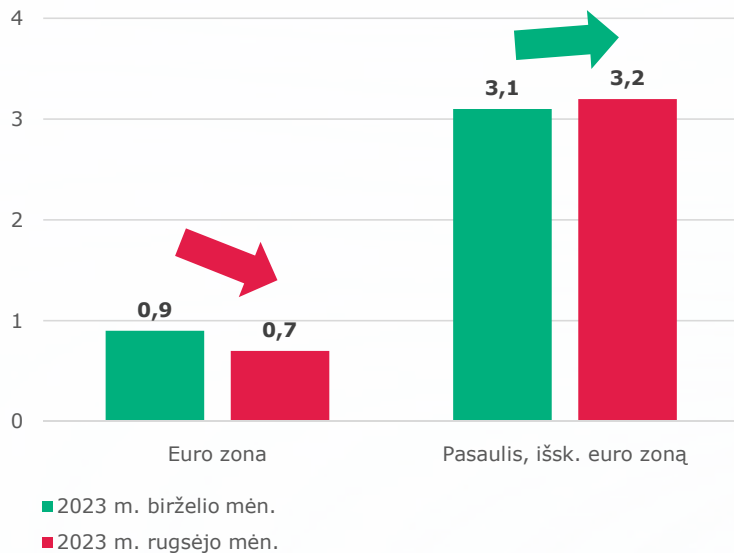

Pasaulio ekonomika buksuoja, euro zonos prognozės mažinamos

Realiojo BVP augimo prognozė

2023 m.

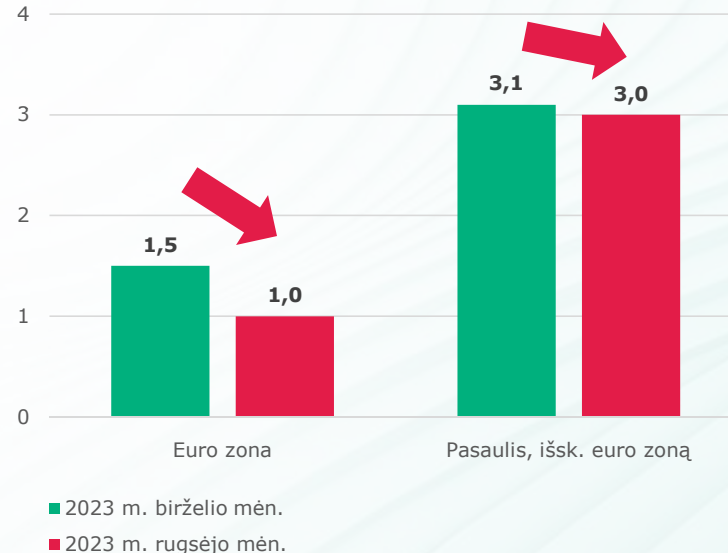
Procentai, pokytis per metus

Šaltinis: ECB.

2024 m.

Procentai, pokytis per metus

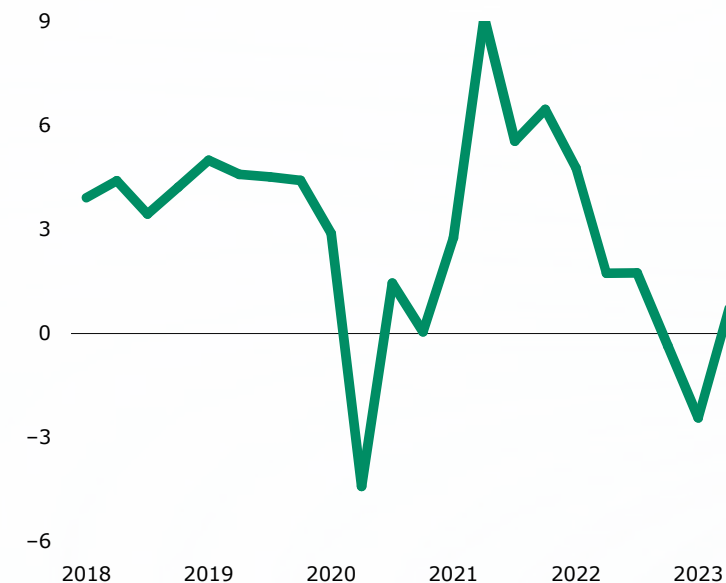

Šaltinis: ECB.

Lietuvos ūkio aktyvumas vis dar žemumose

Realusis BVP

Procentai, pokytis per metus

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Pokyčiai pagrindinėse ūkio šakose

- **Pramonės** produkcija **4,5 % mažesnė** nei prieš metus

- **Vidaus prekyba** **1,8 % mažesnė** nei prieš metus

- **Statybos** darbų atlikta **7,6 % daugiau** nei prieš metus

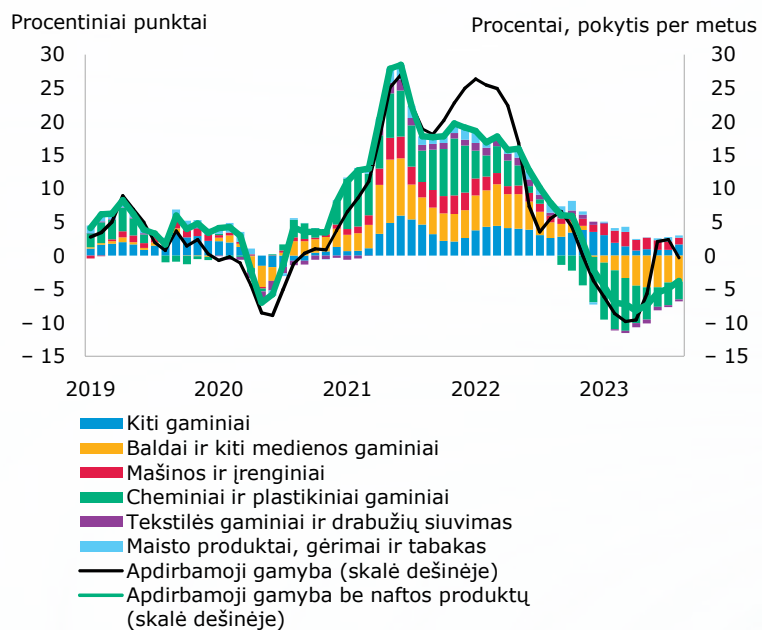
- Krovinių apyvarta **transporto** sektoriuje **9,9 % didesnė** nei prieš metus

- **Tačiau augantys sektoriai 2023 m. neatsvers kitų veiklų kritimo**

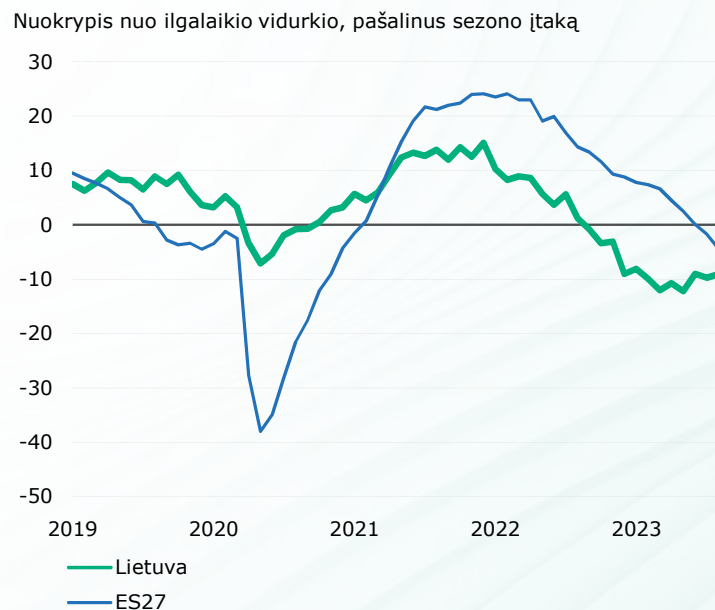
Pramonininkų nuotaikos prastos – gamyba susitraukė, greito atsigavimo nesitiki

Pramonės produkcija

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra ir Lietuvos banko skaičiavimai.

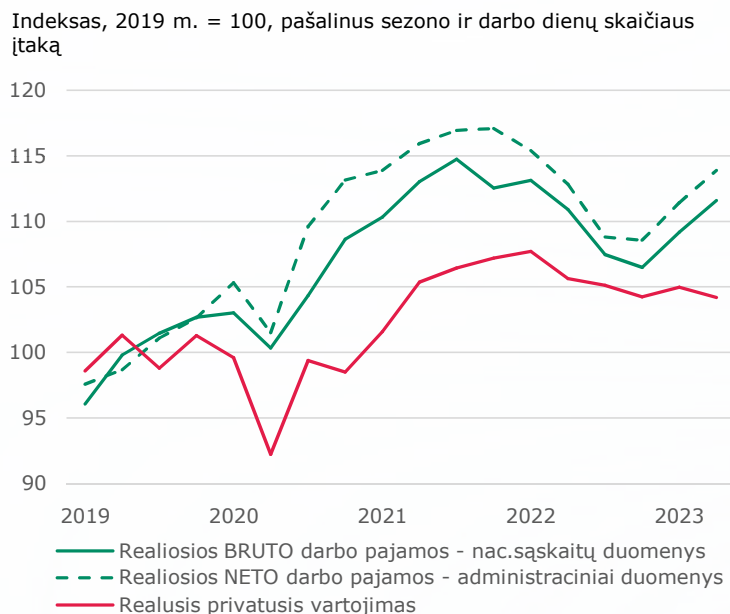
Produkcijos užsakymai pramonėje

Šaltiniai: EK ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Realiosios darbo pajamos didėja, vartojimas – traukiasi

Realiosios darbo pajamos ir realusis privatusis vartojimas

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Pokyčiai per pusmetį

- **Nominaliosios darbo pajamos:** +6,7 %
- **Vartojimo kainos:** +1,8 %
- **Realiosios darbo pajamos:** +4,8 %

- **Gyventojų vartojimas:** -0,1 %

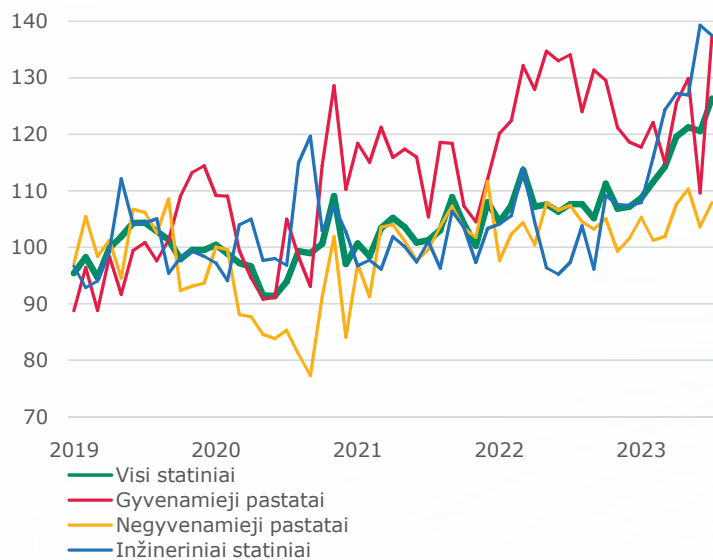

- **Gyventojai atsargūs, daugiau vartoti neskuba**

Statybos ir transporto veiklos atsitiesia: darbų apimtis auga, gyvybės įpučia ES pinigai

Atlikti statybos darbai

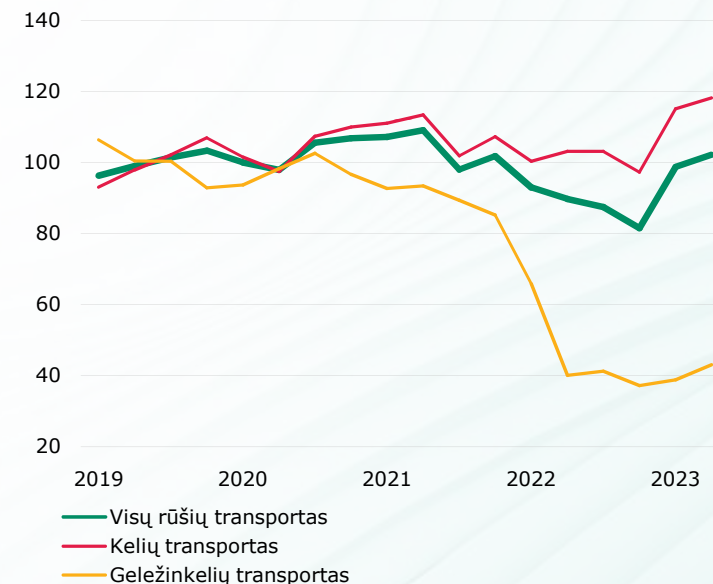
Indeksas, 2019 m. = 100, pašalinus sezono ir darbo dienų skaičiaus įtaką, realūs dydžiai

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Transporto veiklos aktyvumas (krovinių apyvarta)

Indeksas, 2019 m. = 100, pašalinus sezono įtaką

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Darbo rinka

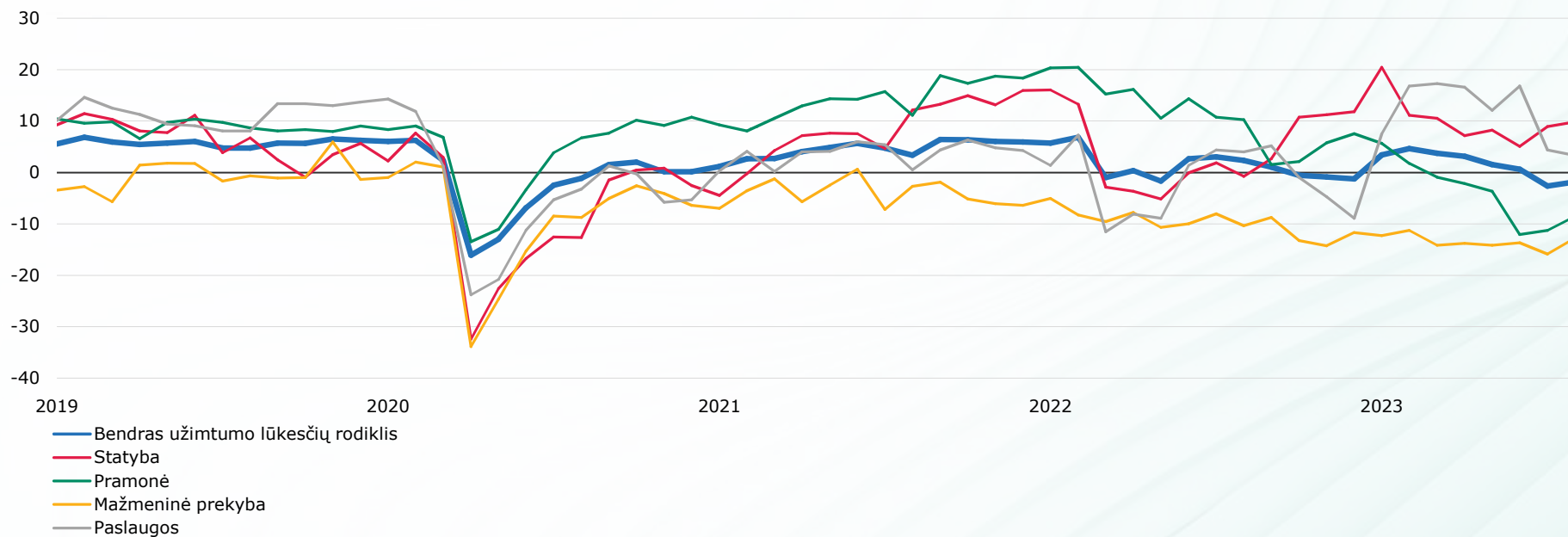

Samdos lūkesčiai tampa atsargesni

Įmonių lūkesčiai dėl dirbančiųjų skaičiaus artimiausiais mėnesiais

Nuokrypis nuo ilgalaikio vidurkio, pašalinus sezono įtaką

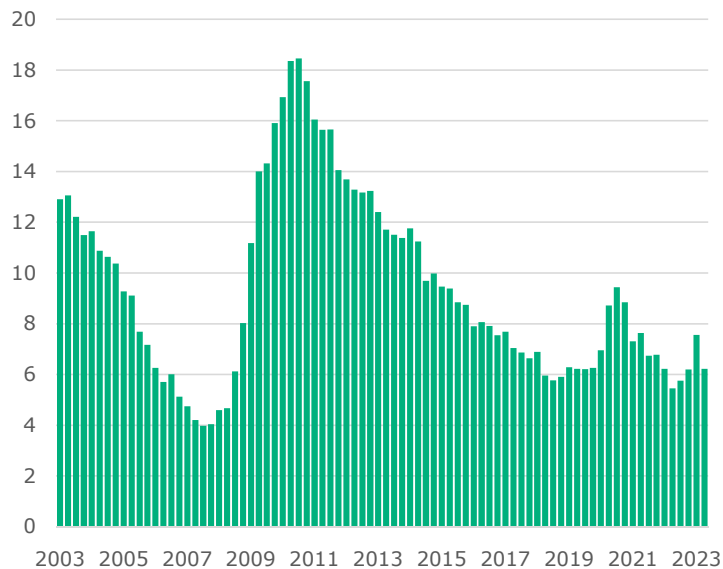

Šaltiniai: EK ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Padėtis darbo rinkoje gera: nedarbas – žemumose, mažėja visose gyventojų grupėse

Nedarbo lygis

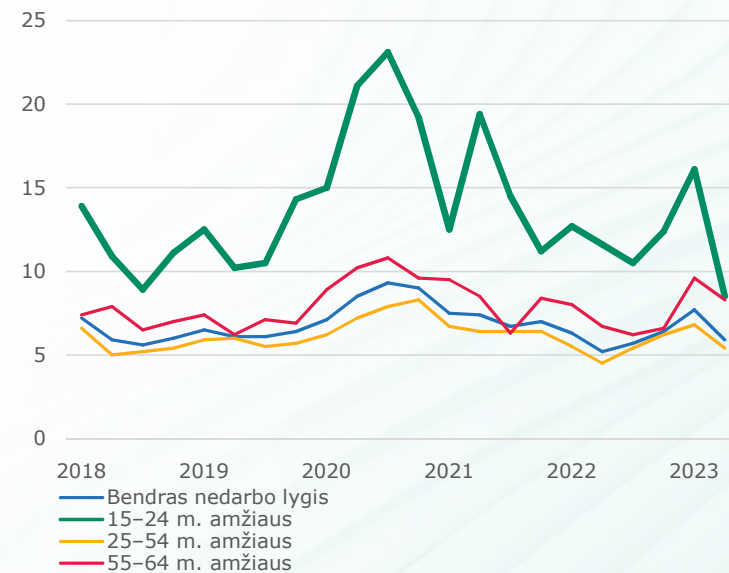
Procentai, pašalinus sezono įtaką

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Nedarbo lygis įvairiose amžiaus grupėse

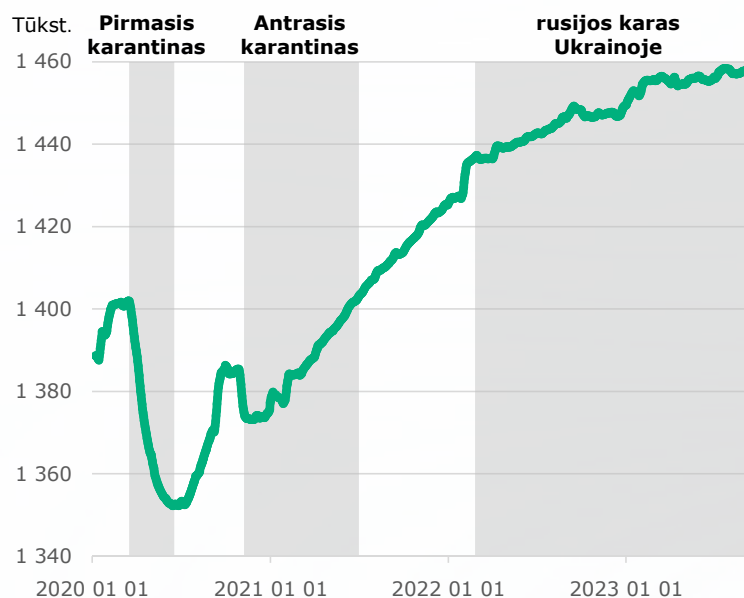
Procentai

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Bendras dirbančiųjų skaičius išlieka stabilus, darbo užmokestis auga

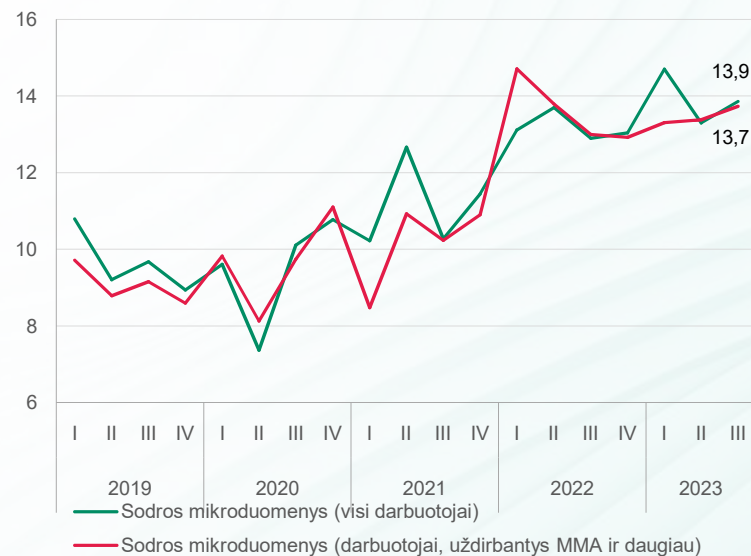
Socialiai apdraustųjų skaičius

Šaltiniai: Sodra ir Lietuvos banko skaičiavimai.
Pastaba: duomenys iki rugsėjo 6 d.

Darbo užmokestis

Procentai, pokytis per metus

Šaltiniai: Sodra ir Lietuvos banko skaičiavimai.
Pastaba: 2023 m. III ketv. apima tik liepos mėn. duomenis.

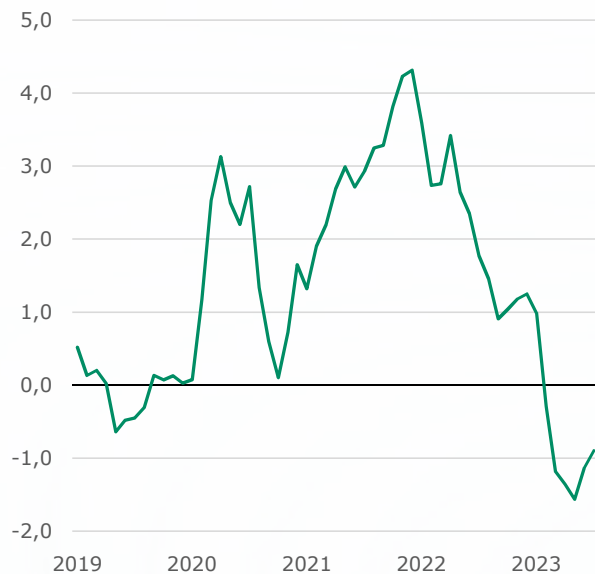
Kainos

Išorės spaudimas kainoms mažėja

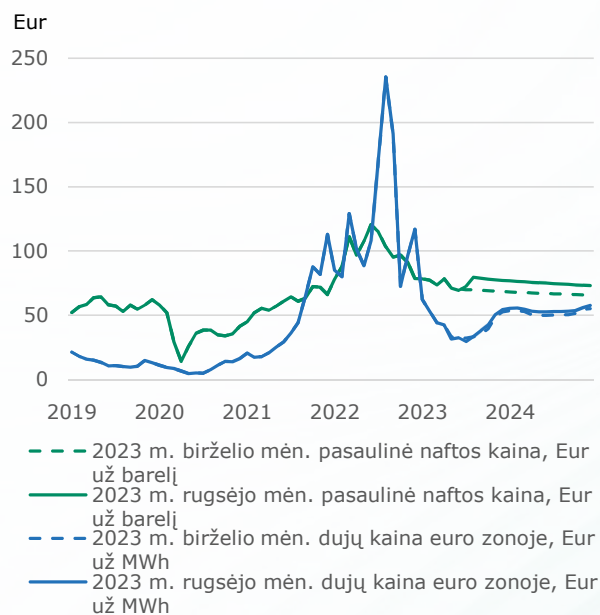
Įtampos pasaulinėse tiekimo grandinėse indeksas

Standartiniai nuokrypiai nuo istorinio vidurkio

Šaltinis: Niujorko federalinis rezervų bankas.

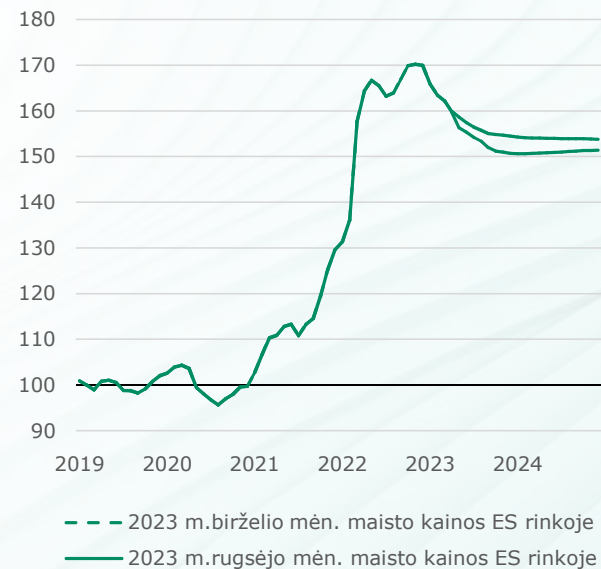
Naftos ir dujų kainos euro zonoje

Šaltiniai: ECB ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Maisto kainos ES

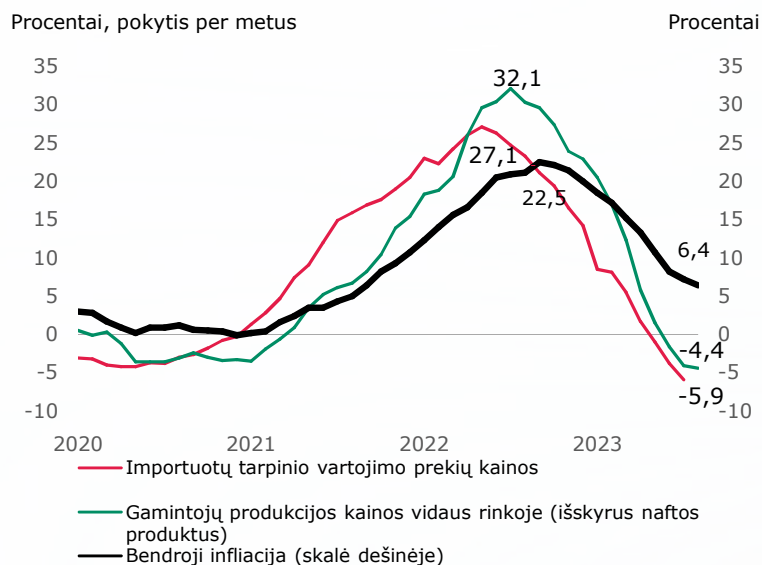
Indeksas, 2019 m. = 100

Šaltiniai: ECB ir Lietuvos banko skaičiavimai.

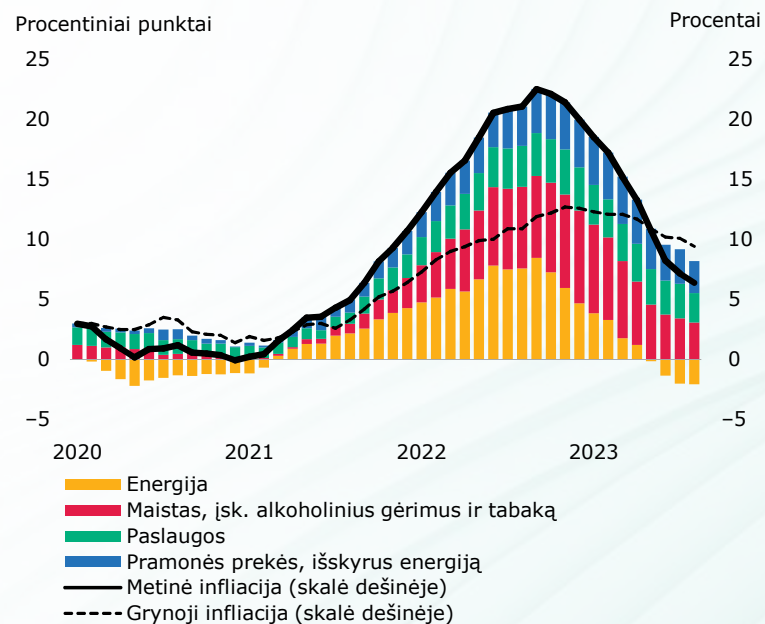
Infliaciją stipriausiai veiks brangstančios paslaugos

Importuotų, gamintojų prekių kainų pokyčiai ir bendroji infliacija

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra ir Lietuvos banko skaičiavimai.
Pastaba: naujausi duomenys – rugpjūčio mėn. (importuotų prekių kainų – liepos mėn.).

Metinė infliacija ir jos kaitos veiksniai

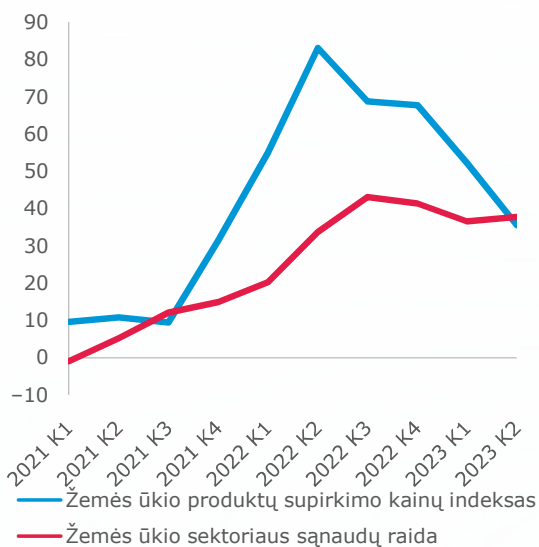

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Maisto prekės: gamyboje kainos ir sąnaudos augo panašiu mastu, prekyboje – aplenkė sąnaudas

Žemės ūkis

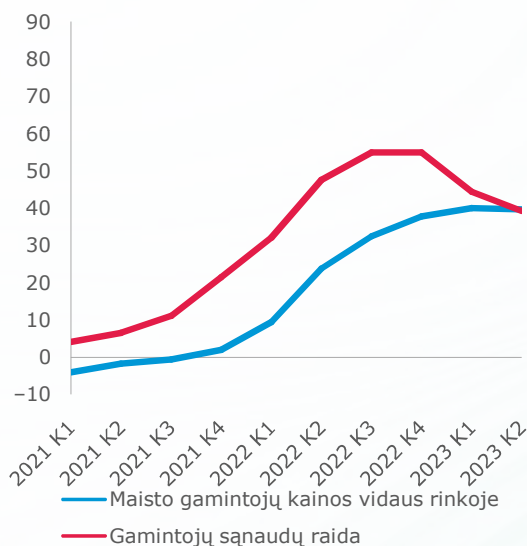
Pokytis, palyginti su 2020 m. lygiu (proc.)

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Maisto pramonė

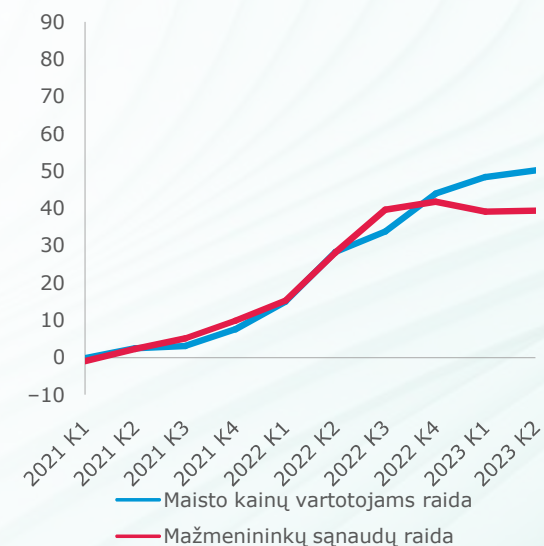
Pokytis, palyginti su 2020 m. lygiu (proc.)

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Mažmeninė prekyba

Pokytis, palyginti su 2020 m. lygiu (proc.)

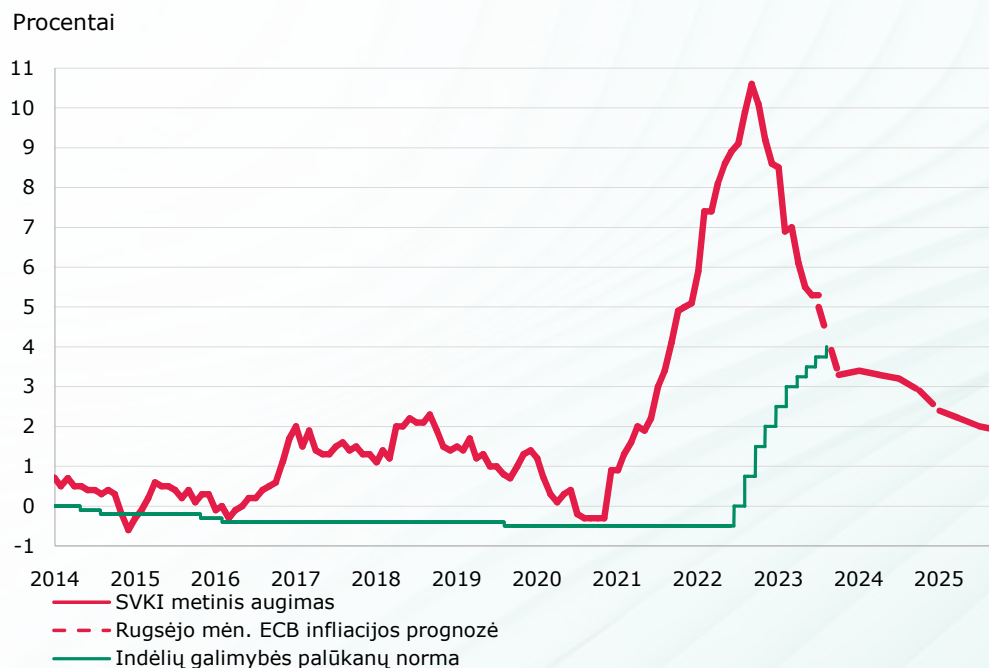
Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra ir Lietuvos banko skaičiavimai.

ECB pinigų politikos sprendimai spaudžia infliaciją žemyn

2023 m. rugsėjo mėn. posėdyje ECB valdančioji taryba palūkanų normas pakėlė 25 baziniais punktais. Pagrindinė indėlių galimybės palūkanų norma pasiekė 4 proc. lygį.

Palūkanų normos pasiekė lygį, kuris, jei bus išlaikytas pakankamai ilgai, padės palaipsniui pasiekti infliacijos tikslą – 2 proc. metinę infliaciją.

ECB pagrindinė palūkanų norma ir infliacija euro zonoje

Šaltiniai: ECB ir Refinitiv.

Makroekonominių rodiklių prognozės

Ūkio raidos prognozės: kilimas atidėtas, bet ne atšauktas

	2023 m. rugsėjis (2023 m. birželis)		
	2022	2023*	2024*
Ekonominis aktyvumas (% , pokytis per metus)			
Realusis BVP	1,9	-0,6 (-1,3)	2,1 (2,7)
Privatusis vartojimas	0,5	-0,4 (0,4)	2,7 (3,2)
Valdžios sektoriaus vartojimas	0,5	0,4 (-0,2)	0,0 (0,0)
Investicijos	2,6	6,7 (6,3)	3,3 (3,6)
Eksportas	11,9	-2,4 (-3,0)	2,4 (2,9)
Importas	12,4	-4,3 (0,0)	3,1 (3,1)
Darbo rinka			
Nedarbo lygis (%)	5,9	6,7 (7,8)	6,5 (7,5)
Užimtumas (% , pokytis per metus)	5,1	-0,4 (-1,3)	-0,6 (0,1)
Kainos ir sąnaudos (% , pokytis per metus)			
Darbo užmokestis	13,3	12,4 (11,1)	9,8 (9,3)
SVKI	18,9	8,8 (8,9)	2,6 (2,7)

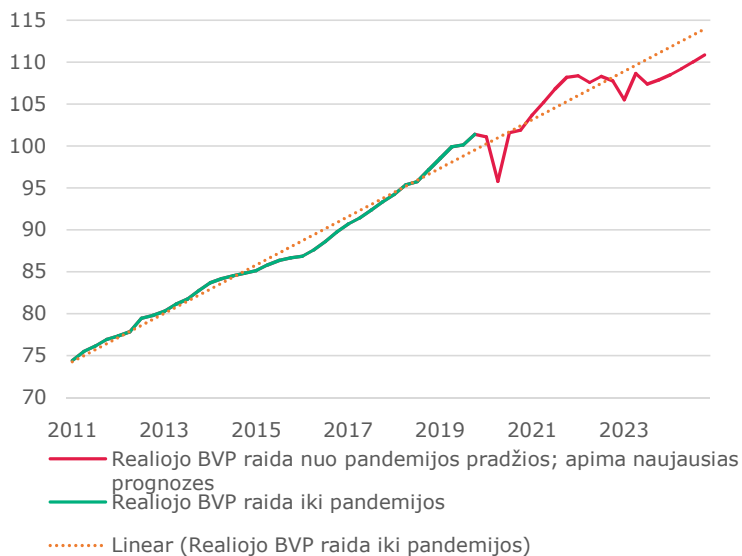
Šaltiniai: ECB, Eurostatas, Valstybės duomenų agentūra ir Lietuvos banko skaičiavimai.

* Prognozė.

Patirtų šokų kaina – vienų metų ekonomikos augimas

Realusis BVP

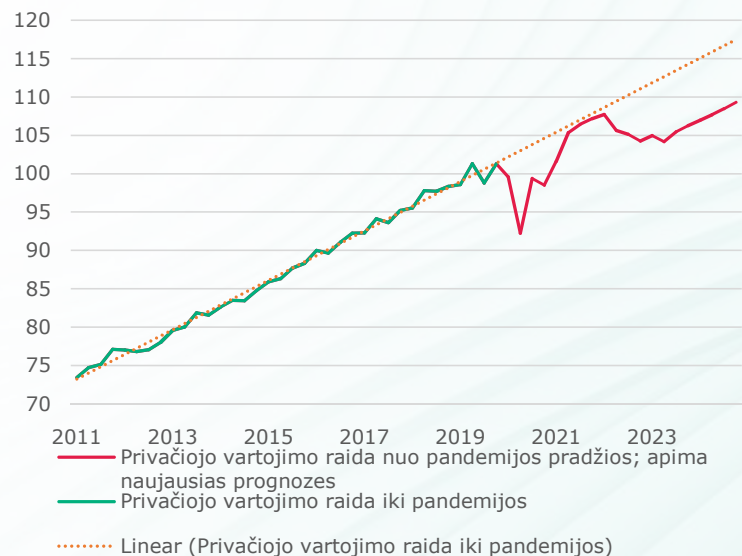
Indeksas, 2019 m. = 100

Šaltiniai: ECB, Eurostatas, Valstybės duomenų agentūra ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Realusis privatusis vartojimas

Indeksas, 2019 m. = 100

Šaltiniai: ECB, Eurostatas, Valstybės duomenų agentūra ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Esminiai momentai

- Prieš ketvirtį prognozuotas euro zonos ir Lietuvos **ūkio atsigavimas atidedamas, tačiau neatšaukiamas**
- Metų viduryje ekonomika ūgtelėjo, tačiau **aktyvumas tebėra prislopęs**
- Augimą riboja **prastėjanti išorės aplinka**, pabrangęs skolinimasis ir susitraukęs gyventojų vartojimas
- Įmonės **nesitiki ilgalaikio sąstingio** – išlaiko turimus darbuotojus, kelia darbo užmokestį – **darbuotojams situacija yra palanki**
- **Infliacija mažėja**, gyventojų **pajamos auga sparčiau nei kainos, realiosios pajamos didės** visą prognozuojamą laikotarpį